

HUKUK

ÖZİŞİK

NOTLAR

1996

İCRA İFLAS HUKUKU

GÜZ-VİZE

İletişim : 0505 346 19 98

@ozisikhukuknotlar

Bizi Tercih Ettiğin İçin
TEŞEKKÜR EDERİZ

“Eşitlik arayan mezara
gitmeli.”

Alman atasözü

Shopier Mağazamız Üzerinden
2/3/4/6 Taksitle
Alışveriş yapabilirsiniz.

OZISIKHUKUKNOTLAR

Instagram Üzerinden Bizi Takip Edip
Merak Ettikleriniz Hakkında Soru
Sorabilirsiniz Teşekkür Ederiz. !

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	2
CEBRİ İCRA	5
CÜZİ İCRA.....	5
İLAMLİ İCRA	5
İLAMSIZ İCRA	5
REHNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ.....	5
İHTİYATİ HACİZ KURUMU.....	6
KÜLLİ İCRA.....	6

ÖZİŞİK KIRTASIYE

www.ozisikkirtasiye.com

GİRİŞ

İcra ve İflas Hukuku ulusal bir kavramdır. Çünkü her ülke kendi yaklaşımıyla farklı isimler vermektedir. Bizim hukukumuzda ise kanuna İcra ve İflas Kanunu, hukuk dalına ise İcra ve İflas Hukuku denilmiştir. Ancak bu kavramlar hukuk dalını çok da iyi karşılayan kavramlar değildir. İcra kavramıyla kastedilmek istenen cebri yani zorla yapılan icradır. Borçların zorla yerine getirilmesini ifade etmektedir. Zordan kasıt cebir olması gerekliliğini göstermez. Cebir tehdidi de yeterlidir. Bu bağlamda kastedilen devletin, borçlunun borcunu kendi isteğiyle yerine getirmemesi halinde işe müdahale etmesidir. İhkak-ı hakkın yasak olmasıdır. Kişinin kendi hakkını kendisinin yerine getirmesi hiçbir modern toplumca da kabul edilemez.

Bir hakkın yerine getirilmemesi halinde devlet öncelikle dava yoluyla yardım etmektedir. Ancak bu yeterli değildir. İnşai davalar bakımından dava çoğu zaman yeterli olabilmektedir. Örneğin boşanma davasında eşlerden biri boşanma davasını açar, hükmün kesinleşmesiyle boşanma gerçekleşir. Ancak boşanma davası genellikle tek başına olmaz: nafaka, tazminat davası, velayet, mal paylaşımı... Dolayısıyla inşai hükmün edim gerektiren bir boyutu da olabilmektedir. Bu bağlamda devletin yalnızca dava yoluyla yardım edebilmesi yeterli gelmemektedir. Bunun mutlaka devamının da olması gereklidir. Bunun devamı da cebri icradır. Devlet gerektiğinde zor kullanarak gerektiğinde kolluk kuvvetinden yardım alarak hatta gerektiğinde hapis cezası vererek mahkeme kararlarının yerine getirilmesini sağlar.

Klasik anlamda cebri icra infaz anlamına gelmektedir. İnfaz hiçbir zaman özel hukukta kullanılmaz. Ancak hiçbir farkı yoktur. Kastedilen mahkeme hükmünün yerine getirilmesidir. Ceza hukuku bağlamında infaz bir kişinin hapis yatmasıdır. Mahkeme cezayı verir ve infaz aşaması başlar. Kişi zorla alınır ve hürriyetinden alıkonulur. Cebri icranın infaz boyutu da ilamlı icra bakımından söz konusudur. Örneğin mahkeme bir malın teslimine karar verdi, bir inşaatın yıkılmasına karar verdi... Bütün bunlar teknik olarak bir infazdır. Çünkü mahkeme hükmü yerine getirilir. Ancak tekrar belirtmek gerekir ki hiçbir zaman özel hukuk bağlamında infaz kavramı kullanılmaz.

Cebri icra mahkemenin doğal bir uzantısıdır.

Dava tek başına yeterli değildir, hüküm tek başına yeterli değildir. Yalnızca hüküm tek başına salt inşai davalar açısından yeterli olabilmektedir. Bu sebeple cebri icra önem taşımaktadır.

Devlet hiçbir zaman bir hakkı yerine getiremez. Alacaklının bir talepte bulunmadığı durumda devlet hiçbir şekilde bir adım atamaz. Bu özel hukuk ilişkisinin mantığıdır. Dolayısıyla tasarruf ilkesi icra hukuku bağlamından öz ilkeyi oluşturacaktır. Nasıl ki siz dava açmazsanız devlet size zorla dava açtıramayacaksa aynı şekilde sizin alacağınız bulunması durumunda da devlet kendiliğinden harekete geçerek alamaz. Mutlaka alacaklının istemesi gerekir. Dolayısıyla mutlaka devletten bu hususta yardım istenilmiş olması gereklidir.

İcra ve İflas hukuku hem özel hukuk dalı hem de kamu hukuk dalıdır. Hibrit bir yapısı vardır. Daha önceden devletin doğrudan doğruya kamu gücünü kullanması nedeniyle kamu hukuku alanında ele alınmış olsa da hibrit bir yapısının olduğunu söylemek daha doğrudur.

Devlet kanunlar çerçevesinde mutlaka yardım etmekle yükümlüdür. Cebri icra denilince akla ilk önce para alacakları gelmektedir. Ancak bununla sınırlı değildir. Özel hukuk anlamında dava konusu olabilecek her şey icra hukuku anlamında bir alacaktır, borçtur. Örneğin velayet anneye verildi fakat baba çocuğu teslim etmediyse baba açısından icra hukuku bağlamında çocuk bir borçtur. Anne alacaklı baba ise borçludur. Alacaklı olarak anne icra dairesine başvurur. İlamın yerine getirilmesini ister. Bir resmin yapılması, gürültü yapılmaması, bir mal teslimi, taşınmazın teslimi vb. Tüm bunlar icra hukuku bağlamında borçtur, alacaktır. Dolayısıyla bunlar cebri icranın konusunu oluştururlar.

İcra hukuku bağlamında en önemli ilke para alacaklarının ve diğer alacakların ayrılmasıdır. Para alacakları niteliği gereği modern hukuk çerçevesinde mutlaka mal varlığına yönelik olması gereken alacaktır. Konusu para ile ölçülebilen pek çok alacak da böyledir. Dolayısıyla bunların çoğunlukla hapisle yerine getirilmesi mümkün olamaz. Borçlunun mal varlığına yönelik olması gereklidir. Anayasada da buna ilişkin hükümler bulunmaktadır. Bu çerçevede bir para alacağı söz konusu ise Roma Hukukunda gördüğümüz para borcunun yerine getirilmemesi durumunda bir kişinin köle olarak çalıştırılması, alacaklının borçlunun vücut bütünlüğü üzerinde söz sahibi olabilmesi gibi hususlar modern hukuk çerçevesinde mümkün olabilecek şeyler değildir. Dolayısıyla mal varlığını ilgilendiren bir alacak varsa ancak mal varlığına yönelik olarak icra faaliyeti yürütülür. Ancak belirtmek gerekir ki bazı istisnai durumlar da vardır. Örneğin çocuk tesliminde, taşınmaz tahliyesinde vb.

İcra ve İflas Hukukuna takip hukuku veya cebri icra hukuku da denilmektedir. Tüm bu kavramlar bir özel hukuk alacağının gerektiğinde zorla devlet yardımıyla, devletin yetkili organları tarafından yerine getirilmesini ifade etmektedir. İcra ve İflas Hukuku şekli bir hukuk dalıdır. Kendi başına var olabilen bir hukuk dalı değildir. Ütopik bir toplumda herkes kendi borcunu kendi isteğiyle yerine getirirse İcra ve İflas Hukukuna gerek kalmaz. Şekli hukuk dallarında lafzi yorum esastır. Bu sebeple İcra ve İflas hukuku bağlamında lafzi yorum metodu esas alınır. Maddi hukuk bağlamında davalının cebinden parasını alıp zorla davacıya veremeyiz fakat icra hukukunda gerekirse davalının cebinden parasını alıp davacıya öderiz. Bu her iki hukuk dalını birbirinden ayıran temel farktır.

İcra ve İflas hukukunun karma yapılı olduğunu belirtmiştik. Bazı tedbirler vardır ki özel hukukla ilgisi yoktur doğrudan doğruya kamu hukuku kapsamındadır. Bu durumu dersin işleyişinde birçok kez göreceğiz. Örneğin şikâyet kurumunda.

Yargı soyut hukuk kurallarının bağımsız ve tarafsız mahkemeler tarafından somut olaya uygulanmasıdır. Mahkeme maddi hukuk kuralını tespit eder ve her iki tarafın iddialarını ve savunmalarını değerlendirir, delilleri inceler ve işin sonunda hukukun emrettiğini yerine getirir. Denge söz konusu değildir. Yalnızca hakkaniyet vardır. Örneğin davalı davacıya borcunu ödemedi ve davacı dava açtı. Hâkim 'davalı haksız ama çok da zengin değil, en iyisi onun aleyhine hüküm vermeyeyim' diyemez. Mevzuatın emrettiğini yapmakla yükümlüdür. Takdir yetkisi çok sınırlıdır. İcra da ise durum çok farklıdır. Bir şeyin yapılması halinde icra dairesinin işi daha basittir. Örneğin davalının davacıya 500 TL para ödemesine hükmedildi. Paranın nasıl ödeneceği mahkeme kararında yer alamaz. Soyut olarak mahkeme karar verdi. Bu borcun yerine getirileceği zaman artık icra dairesinin işlemleri söz konusu olur. Burada dengeyi korumak gündeme gelir. Örneğin davalının 500.000 TL ödemesine hükmedildiyse ve davalının 5 milyon lirası var ise bu 5 milyonun içinden 500.000 TL'nin nasıl alınacağına icra dairesi karar verir. Bu çerçevede denge korunur. Denge yalnızca icra dairesinin takdir yetkisi olan işlemler hakkında değildir. Kanun yapılırken de bu dengeye uyulmak zorundadır. Hem kanunda hem de fiilen işlemleri gerçekleştiren icra dairesi iki tarafında dengesini korumak zorundadır.

CEBİRİ İCRA

Cebri icra iki temel alanda incelenmektedir.

1 - Cüzi İcra (Ferdî İcra)

Cüzi icra daha geleneksel anlamda kullanılmaktadır. Gerçek anlamda borçların yerine getirilmesi cüzi icradır. Bir borçlu borcunu ödemedi, alacaklı da mahkemeye başvurdu ya da ilamsız icra takibi yaptı ve borcun yerine getirilmesini istemektedir. Bu geleneksel anlamda cebri icrayı ifade etmektedir.

Cüzi icra esasen daha önemlidir ve dersin büyük kısmını oluşturmaktadır. 2020 adli istatistiklerinde icra dosyası sayısı toplam 30 milyon üzerindedir. Bunların içinden yalnızca 4.350 tanesi iflas dosyasıdır. Dolayısıyla cüzi icra çok daha hayatın içindendir. Külli icra olağanüstü bir durumda gündeme gelir. Cüzi icra ise her zaman söz konusu olmaktadır.

Cüzi icrada bireysellik söz konusudur. Ancak mutlaka bir alacaklı bir borçlu olacak diye bir kural yoktur. Elbette ki takip arkadaşlığı söz konusu olabilir. Birden çok alacaklının olması ya da birden çok borçlunun olması söz konusu olabilir.

a) İlamlı İcra

İlamlı icra çok önemli olmasına karşın bizim hukuk sistemimizde bu şekilde değildir. İlamlı icrada para alacakları da büyük ölçüde kanun koyucunun ilamsız icraya atıf yapması ile çözüme kavuşturulmuştur. İlamlı icra nispeten daha sorunsuzdur. Hükümde ne yazıyor ise bu yerine getirilir. İlam ne diyor ise icra dairesi onu yerine getirir. Yorum yapamaz ve değiştiremez. Yalnızca kanundaki yetkileri kullanır.

b) İlamsız İcra

İcra hukukunun en büyük ve en önemli kısmını ilamsız icra oluşturmaktadır. İlamsız icra yalnızca para alacakları için söz konusudur. Para dışındaki alacaklar için mutlaka dava açılmalı ve eda hükmü alınmalıdır. Eda hükmü ilamlı icraya konulmalıdır. Para alacaklarında neye haciz konulacağı, neye konulamayacağı, hangisine önce haciz konulacağı, haczedilen mallar borçlunun malları mı, bunlar nasıl paraya çevrilir, paralar nasıl paylaştırılır... Bütün bunlar para alacaklarını karmaşık hale getirir ve ilamsız icra bakımından söz konusu olur.

c) Rehnin Paraya Çevrilmesi

Rehinli bir mal vardır ve dolayısıyla haciz söz konusu olmayacaktır. Bu sebeple kanun koyucu daha farklı bir yol izlemiştir. Taşınır rehninin ilamsız çevrilmesi, taşınır rehninin ilamlı çevrilmesi, ipoteğin ilamlı çevrilmesi... Tüm bunlar kanunda karmaşık bir şekilde düzenlenmiştir.

d) İhtiyati Haciz Kurumu

2- Külli İcra

Cüzi icradan külli icraya gelinmesi mümkündür. Dolayısıyla birbirlerinden bağımsız düşünülemez. Hakkında pek çok icra takibi bulunan bir borçlu konkordato talep edebilir ve böyle bir durumda takipler boşa çıkar ve cüzi icradan külli icraya gelme durumu söz konusu olur.

Külli icrada bir bütünlük söz konusudur. Yani borçlunun belli bir alacağı değil borçlunun bütün borç varlığı söz konusu olmaktadır. Her şeyin satılıp borçların ödenmesi durumu da söz konusu olabilir, borçların yapılandırılıp bir konkordato yolu ile ödenmesi de söz konusu olabilir.

Modern hukuk sistemlerinde külli icraya aciz hukuku da denilmektedir. Tasfiye ve iflas son çare olarak görülmektedir. Bu sebeple daha çok modern yollar yapılandırma, yenilenme yolları tercih edilmektedir. İflas erteleme kaldırılması ile konkordato biraz da değiştirilerek iflas erteleme ile birleştirilerek daha uygulanabilir bir hale getirilmiştir. Külli icra bağlamında amaç borçluyu ekonomik hayata tekrar kazandırabilmektir. Dolayısıyla iflas hep son çare olarak düşünülmektedir.

Konkordato bir anlaşmadır. Konkordatoda şirket değil borçlar yapılandırılır. Belirli bir sayıda alacaklı ile anlaşılması halinde artık anlaşma bağlayıcı hale geliyor. Örneğin alacaklı konkordato sayesinde alacağının %75 ini elde edebiliyor. Eğer borçlu iflas ederse belki alacaklı bunu bile elde edemeyecek olabilir. Dolayısıyla böyle bir durumda konkordato anlaşması yapılır, gerekli çoğunluk sağlanır ve mahkeme de bunu onaylarsa borçlar yapılandırılmış olur. Konkordatoda belirtilen oranlarda borcun yerine getirilmesiyle borçlu borcundan kurtulur ve ekonomik hayata devam eder.

İÇİNDEKİLER

İCRA İFLAS HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....	2
CEBRİ İCRA HUKUKUNA HAKİM OLAN İLKELER.....	3
CEBRİ İCRA HUKUKUNA HAS İLKELER.....	4
İCRA TEŞKİLATI.....	6
İCRA DAİRELERİ.....	7
İŞ GÖRMekten MEMNUNİYET.....	10
MEMNU İŞ.....	10
İCRA DAİRESİ GÖREVLİLERİNİN DİSİPLİN VE CEZA SORUMLULUĞU....	11
İCRA DAİRESİ GÖREVLİLERİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞU.....	11

ÖZİŞİK KIRTASIYE

www.ozisikkirtasiye.com

Medeni usul hukukunda da görüldüğü üzere taraf kavramı maddi hukuktan farklı kullanılmaktadır. Maddi hukukta mutlaka bir hukuki ilişkinin tarafı olmayı kastetmekteyiz. Örneğin sözleşmenin bir tarafları vardır. Şekli hukukta ise taraf kavramı biraz daha farklıdır. Usul hukukunda ele alınmış olan şekli taraf kavramı icra hukuku açısından da geçerlidir. Eğer bir takip yapılıyor ise bu takibi yapan kişiye alacaklı takibin aleyhine yapıldığı kişiye ise borçlu denilmektedir. Dolayısıyla burada bir kimsenin gerçekten borçlu olup olmadığı alacaklı olup olmadığı ile ilgilenilmemektedir. Usul hukukunda taraf kavramında davacı ve davalı dediğimiz zaman biraz daha kendimizi soyutlayabiliyorduk. İcra hukukunda kastedilen alacaklı ve borçlu borçlar hukuku anlamında alacaklı ve borçlu değildir. Kişi gerçekten borçlu olmayabilir, çok alakasız bir kişiye takip yapılmış olabilir. Kişinin gerçekten alacaklı ve borçlu olup olmadığı bu aşamada bizi ilgilendirmemektedir. Takibin niteliğine göre bu husus önem kazanabilir. Örneğin ilamsız takip söz konusu ise zaten itiraz edilecek ve orada bu mesele çözülecektir. Bu kapsamda alacaklı ve borçlu kavramları usul hukukunda görmüş olduğumuz davacı ve davalı gibi şekli anlamda düşünülmelidir. Bu çerçevede borçlar hukukundan çok geniş düşünülmelidir. Örneğin bir çocuk teslimi dahi söz konusu olsa velayet annede ise ve baba çocuğu vermiyor ise baba borçludur, anne alacaklıdır.

İCRA İFLAS HUKUKUNUN KAYNAKLARI

- 1- İcra ve İflas Hukukunun en temel kaynağı 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'dur. İcra ve İflas Kanunu tek eski temel kanundur. İcra ve İflas kanunu 1932 tarihli'dir. İcra ve İflas hukuku açısından lafzi yorum metodu önem arz ettiği için kanun en temel kaynaktır. Kanun 1932 tarihli olduğu için biraz yamalı bohçadır. Çok kez değişmiştir. Bu sebeple kanundaki kavramlar ve kanun sistematığı biraz zordur. Yeni bir kanunun hazırlanmaktadır. Ancak ne zaman çıkacağı belli değildir.
- 2- İcra ve İflas Kanunun Tatbikatına Dair Nizamname ve İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliği
- 3- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu icra ve iflas hukuku açısından önemli bir kaynaktır. Eğer hukukumuzda ilamsız icra olmasa idi HMK' nın uygulaması biraz daha dar olurdu.
- 4- T.C Anayasası
- 5- Yargıtay Kararları
- 6- Bölge Adliye Mahkemesi içtihatları
- 7- Doktrin

Notun Devamı İçin ...

ozisikhukuknotlar ▾

72
gönderi

9.897
takipçi

2.398
takip

☆ ÖZİŞİK KIRTASIYE ☆
Hukuk Hizmeti
⚖️ **Hukuk Fakültesi Ders Notları Bilgi & Sipariş** ⚖️
💎 DM & Whatsapp 💎
🔻 🔻 **Shopier Magaza Siparis Linki** 🔻 🔻
🔗 shopier.com/Ozisikkirtasiye

**DERS NOTLARINI
SİPARİŞİ İÇİN
ULAŞABİLİRSİNİZ**